

การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ
Strategic Transformation for Promoting and Developing the Elderly
of Local Government Organizations in Samut Prakan Province

ไพศาล สงแก้ว¹ เพ็ญศรี ฉิรินัง² วรเดช จันทรศร³ และจุมพล นิมพานิช⁴
Paisan Songkaew¹ Pensri Chirinang² Voradej Chandarasorn³ and Jumpol Nimpanich⁴

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{2,3} อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

⁴ อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต

¹ Doctor of Public Administration Program, College of Innovation Management,
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

^{2,3} Lecturer of the Doctor of Public Administration Program, College of Innovation Management,
Rajamangala University of Technology Rattanakosin

⁴ Lecturer of the Doctor of Public Administration Program, Rangsit University

E-mail: paisan.son@rmutr.ac.th, pensri.chi@rmutr.ac.th, vchandarasorn@yahoo.com, jumpol.nimpanich@gmail.com

Received: May 25, 2023; Revised: Jun 7, 2023; Accepted: Jun 12, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ (2) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ และ (3) เพื่อเสนอแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 36 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย (1) ด้านการวิเคราะห์การดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ พบว่า มีการส่งเสริมสุขภาพโดยการสนับสนุนให้ออกกำลังกาย ส่งเสริมป้องกันการเจ็บป่วยโดยการอบรมวิธีดูแลสุขภาพเบื้องต้น และมีการดูแลเบื้องต้นโดยการออกตรวจสุขภาพตามบ้าน และจัดถุงยังชีพให้แก่ผู้ป่วยติดเตียง (2) ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ พบว่า ปัญหาผู้สูงอายุไม่ทราบถึงข้อมูลการจัดกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทราบความต้องการของผู้สูงอายุ และ (3) การเสนอแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ พบว่า รัฐควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ทำงานเชิงรุกเข้าถึงพื้นที่ ดูแลผู้สูงอายุให้ทั่วถึง ส่วนในด้านของบุคลากรนั้น ควรมีการสร้างทีมบุคลากรที่ดูแลผู้สูงอายุให้เข้มแข็งสามารถดูแลผู้สูงอายุได้ และหากไม่มีสถานที่รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการจัดหาอาชีพเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถทำได้เมื่ออยู่ที่บ้าน

คำสำคัญ: การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสมุทรปราการ

Abstract

This research has three objectives: (1) to analyze the implementation of the promotion and development of the elderly in local administrative organizations in Samut Prakan Province, (2) to identify problems and obstacles in the implementation of the promotion and development of the elderly, and (3) to

Propose guidelines for driving the strategy of promoting and developing the elderly. This research was qualitative. 36 key informants were operators, local leaders, Executives of local government organizations, and the elderly in the Center for Quality of Life Development and Career Promotion for the Elderly Samut Prakan Province Data were collected using in-depth interviews. Analyze information from documents. and content analysis.

Research results; (1) In terms of the analysis of the implementation of the promotion and development of the elderly, it was found that health promotion was encouraged by exercising. Promote prevention of illness by training on basic health care methods. and has primary care by issuing health checks at home and providing survival bags for bedridden patients (2) Regarding problems and obstacles in the implementation of the promotion and development of the elderly, it was found that the problem the elderly did not know information about organizing activities of local government organizations. and local governments did not know the needs of the elderly. And (3) proposing a guideline to drive strategies for promoting and developing the elderly, it was found that the government should let the agencies directly responsible Work proactively to reach the area. Take care of the elderly thoroughly in terms of personnel There should be a strong team of personnel who take care of the elderly to be able to take care of the elderly. And if there is no place to gather together to do various activities, there should be provision for additional occupations for the elderly to be able to do while at home.

Keywords: Strategy, Promotion and development of the elderly, local government organization, Samut Prakan Province

บทนำ

การก้าวขึ้นสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วของสังคมไทย ส่งผลให้วิถีชีวิตและพฤติกรรมของผู้คนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้หน่วยงานภาครัฐตั้งแต่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ต้องมีการเตรียมมาตรการ ออกมารองรับอย่างทันท่วงที พร้อมทั้งก้าวทันสถานการณ์ของผู้สูงอายุ และปรับกระบวนทัศน์เดิมจากที่มองผู้สูงอายุว่าเป็นภาระของสังคม ให้เป็นผู้ใช้ประโยชน์ที่สะสมมายาวนานให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งประเทศไทยได้มีการจัดสวัสดิการสังคมไว้ดูแลผู้สูงอายุใน 4 รูปแบบคือ การประกันสังคม การช่วยเหลือสาธารณะ การบริการสังคม และการช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน ซึ่งเป็นการบริหารจัดการทั้งในส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นผู้มีคุณค่าต่อสังคมและประเทศชาติ (สุภารัตน์ สุดสมบูรณ์, 2557)

การจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทยยังมีปัญหาและอุปสรรค หลายประการได้แก่ การขาดการบูรณาการและขาดความต่อเนื่อง ที่การดำเนินงานด้านสวัสดิการ ผู้สูงอายุแยกส่วนระหว่างงานด้านสุขภาพกับงานด้านสังคม กระจายความรับผิดชอบตามหน่วยงานต่าง ๆ ของ ภาครัฐ ขาดการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ความไม่พร้อมของงบประมาณและการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านผู้สูงอายุโดยตรง และสวัสดิการสังคมที่รัฐจัดให้กับผู้สูงอายุยังไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สูงอายุ ไม่สามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างแท้จริงและไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุได้ ทั้งหมด (สุภารัตน์ สุดสมบูรณ์, 2559)

หน่วยงานภาครัฐส่วนกลางได้ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุว่าเป็นกลุ่มที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ โดยกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 71 วรรค 3 ว่ารัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าวถูกใช้ความรุนแรง หรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัด ฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกกระทำการดังกล่าว ซึ่งการดำเนินงานปัจจุบันของรัฐก็สอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งดำเนินการภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 และ

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ขึ้น (คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2553)

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นเมืองอุตสาหกรรมเก่าเนื่องจากตั้งอยู่บนพื้นที่ยุทธศาสตร์บริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา อุตสาหกรรมในประเทศไทยยุคแรก ๆ ก็ตั้งอยู่ที่จังหวัดนี้ ดังนั้นคนส่วนใหญ่ในจังหวัดก็จะประกอบธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม เมื่อเวลาผ่านไปคนในอุตสาหกรรมก็จะมีอายุมากขึ้น เมื่ออายุมากกว่า 60 ปีจะต้องพ้นจากการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมกลายเป็นผู้สูงอายุที่ขาดรายได้แบบกระทันหัน ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือจากรัฐเพียงทางเดียว ซึ่งจะมีความแตกต่างกับผู้สูงอายุในต่างจังหวัดที่เติบโตมากับอาชีพเกษตรกรรม ถึงแม้มีอายุมากกว่า 60 ปีแล้วก็ยังสามารถประกอบอาชีพเดิมอยู่ได้มีรายได้เลี้ยงดูตัวเองตราบที่ยังมีเรี่ยวแรงในการดำเนินชีวิตอยู่ ดังนั้นกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการจึงเป็นจังหวัดที่นำศึกษาว่ารัฐจะมีการช่วยเหลือแก่ประชาชนกลุ่มนี้อย่างไร

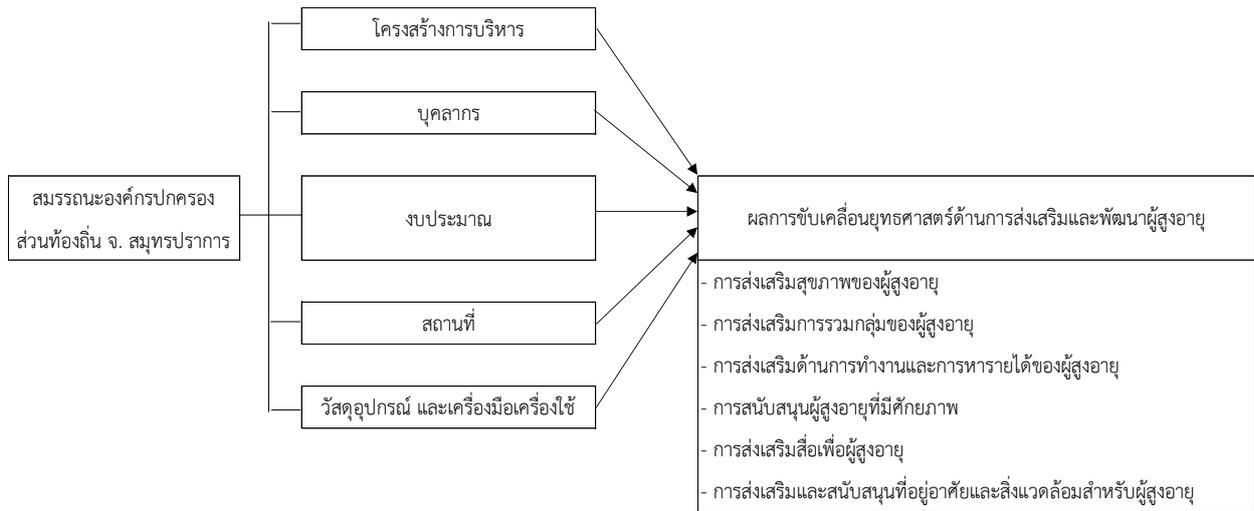
การดำเนินงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล วัด ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำตำบล เครือข่ายสภาวัฒนธรรมตำบล ชมรมผู้สูงอายุ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอาชีพผู้สูงอายุสาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ประจำจังหวัดสมุทรปราการ ชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดสมุทรปราการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) และอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ เป็นต้น โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้สนับสนุนงบประมาณให้จังหวัดสมุทรปราการดำเนินการส่งเสริมให้จัดตั้ง ศพอส. ให้มีครบทั้ง 6 อำเภอ โดยกำหนดให้ชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนศูนย์ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ให้การสนับสนุน และมีผู้สูงอายุเป็นสมาชิกของคลังปัญญาผู้สูงอายุจำนวน 167 คน (กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดสำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ, 2564)

จากความสำคัญของการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้สูงอายุในประเทศไทย และประเทศไทยได้มีการวางยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุซึ่งต้องขับเคลื่อนโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับความน่าสนใจของกลุ่มผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการที่เป็นผู้สูงอายุในภาคอุตสาหกรรม และเมื่อค้นคว้าข้อมูลในเบื้องต้นพบว่าประสบปัญหาในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุจริง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ได้ข้อมูลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ และอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเสนอแนวทางการเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นการส่งเสริมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเสริมสร้างให้ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่า ตลอดจนผลที่ได้รับสามารถนำมาปรับใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อเสนอแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 36 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ผู้นำท้องถิ่น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกลุ่มผู้สูงอายุ ในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การวิเคราะห์แก่นสาระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้มีผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 36 คน ซึ่งประกอบไปด้วย 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน 6 คน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 6 แห่ง
2. ผู้นำท้องถิ่น ได้แก่ กำนันของตำบลที่เป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จำนวน 6 คน
3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน
4. กลุ่มผู้สูงอายุในศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วยเอกสารข้อมูล คำถามที่การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เอกสารข้อมูล (Document Research) โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา สิ่งพิมพ์ ข่าวสารต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview form) วิธีการสัมภาษณ์ (Interview Method) โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลละเอียดตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ให้มากที่สุด โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 คน และหัวหน้าศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 6 แห่ง ซึ่งการสัมภาษณ์จะไม่กำหนดรูปแบบมาตรฐาน (Unstructured Interview) ไม่มีการกำหนดข้อคำถามอย่างตายตัว แต่จะกำหนดไว้เพียงกรอบหรือประเด็นที่จะสัมภาษณ์เท่านั้น โดยอาศัยกรอบแนวคิดที่พัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเป็นตัวกำหนดในการตั้งประเด็นคำถาม และจะไม่เรียงลำดับคำถามก่อนหลัง ลักษณะคำถามจะเป็นแบบปลายเปิด และหากว่าในขณะทำการสัมภาษณ์พบปรากฏการณ์หรือประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยมีข้อสงสัยก็จะทำการสัมภาษณ์โดยละเอียด เพื่อให้ได้คำตอบอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากกำหนดกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ (main questions) ที่ได้มาจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน

3. แบบบันทึกการสังเกต (Observation form) เป็นเครื่องมือที่จะถูกใช้ประกอบในขั้นตอนการขอสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลสภาพแวดล้อมมาประกอบข้อมูลการสัมภาษณ์ ซึ่งแตกต่างตามแต่ละพื้นที่ที่ทำการสัมภาษณ์ โดยประกอบไปด้วย แบบสังเกตที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แบบสังเกตที่ทำการศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ และ แบบสังเกตพฤติกรรมและชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการวิจัยเอกสาร (Documentary research) มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) มาสรุปและอภิปรายผล เพื่อให้ได้สาระสำคัญของการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ มาเปรียบเทียบกับยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสรุปการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุของจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการเจ็บป่วย และดูแลตนเองเบื้องต้น พบว่า มีการส่งเสริมสุขภาพโดยการสนับสนุนให้ออกกำลังกาย ส่งเสริมป้องกันการเจ็บป่วยโดยการอบรมวิธีดูแลสุขภาพเบื้องต้น และมีการดูแลเบื้องต้นโดยการออกตรวจสุขภาพตามบ้าน และจัดตั้งยังชีพให้แก่ผู้ป่วยติดเตียง ซึ่งดำเนินการโดย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งได้งบประมาณมาจากกระทรวงสาธารณสุขไม่ได้มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่บางพื้นที่ก็มีการจัดตั้งกองสาธารณสุขขึ้นมาดูแลโดยเฉพาะ เช่น ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลบางพลี โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นตัวกลางประสานข้อมูลความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่กับหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ เพื่อให้จัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันการเจ็บป่วย ซึ่งจะทำให้มีงบประมาณในการจัดกิจกรรมเพิ่มสูงขึ้น รวมถึงมีการจัดหายานพาหนะเพื่อรองรับการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุและประชาชนในพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปโรงพยาบาลกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน หรือมีการพบแพทย์ตามนัด

2) ด้านการดำเนินงานส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็ง ของผู้สูงอายุในพื้นที่ 6 อำเภอ พบว่า การที่ผู้สูงอายุจะรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งได้นั้นเกิดจากความใส่ใจของผู้บริหารท้องถิ่น และการกำหนดกิจกรรมของผู้นำ

กลุ่มผู้สูงอายุ ดังเช่น พื้นที่ ต.บางเสาธง อ.บางเสาธง ที่มีผู้สูงอายุรวมกลุ่มกว่า 70% เนื่องจากผู้บริหารให้ความใส่ใจจัด ประชาสัมพันธ์และพยายามเชิญชวนให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มให้มากที่สุด ส่วนพื้นที่ ต.ศรีษะจรเข้ชั้น้อย อ.บางเสาธง ทางชาวบ้านที่เป็นผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำกิจกรรมกันเอง ไม่มีการสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีจำนวนคนเข้าร่วมกลุ่มน้อย เช่นเดียวกับ ต.บางพลี อ.บางพลี ที่ผู้บริหารเทศบาลกำหนดให้ผู้สูงอายุทุกคนเป็นสมาชิกของชมรมผู้สูงอายุทั้งหมดก็จะเพิ่มโอกาสให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุได้ง่ายยิ่งขึ้น แต่ปัจจัยที่ค่าไม่แพ้กับผู้บริหารก็คือเรื่องความสามารถของผู้นำผู้สูงอายุ อย่างเช่น ในพื้นที่ ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ ที่ผู้บริหารอาจจะไม่สนใจเรื่องผู้สูงอายุแบบชัดเจน แต่ผู้นำผู้สูงอายุมีความสามารถก็สามารถรวมกลุ่มผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุหลายร้อยคนได้ จนได้รับรางวัลเป็นเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุดีเด่นประจำจังหวัดสมุทรปราการ

3) ด้านการดำเนินงานส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ ของผู้สูงอายุในพื้นที่ 6 อำเภอ พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ โดยการจัดหาวิทยากรมาสอนอาชีพแก่ผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดการสร้างรายได้เพิ่ม ตามกรอบแนวทางการดำเนินงานจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แต่ไม่มีสนับสนุนเงินทุน ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพเสริมได้อย่างต่อเนื่อง และไม่มีติดตามผลลัพธ์ของโครงการทำให้ไม่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของงบประมาณ รวมถึงผู้สูงอายุส่วนหนึ่งไม่ได้ต้องการที่จะฝึกอาชีพเนื่องจากสามารถมีรายได้เลี้ยงตนเองได้อยู่แล้ว จึงไม่ได้ต้องการเข้าร่วมการฝึกอาชีพเสริม แต่หากผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งและมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์อย่างเช่นในพื้นที่ของ ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ ก็จะสามารถส่งเสริมการทำงานหารายได้ให้แก่ผู้สูงอายุได้อย่างยั่งยืน โดยไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเงินสนับสนุนจากรัฐ เนื่องจากมีการฝึกอาชีพอย่างเป็นระบบมีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ แหล่งจัดจำหน่าย และจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาให้ผู้สูงอายุได้ฝึกการทำฝัวนเพื่อสร้างรายได้เสริมจากที่บ้าน

4) ด้านการดำเนินงานที่สนับสนุนผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีศักยภาพ ของผู้สูงอายุในพื้นที่ 6 อำเภอ พบว่า ผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่มีศักยภาพที่แตกต่างกัน เช่น ทัศนด้านนาฏศิลป์ สันทนาการ คหกรรม พระพุทธศาสนา ร้องเพลง เต้นออกกำลังกาย หรือการมีความรู้ด้านสาธารณสุข ซึ่งหากมีความสามารถ ศักยภาพที่โดดเด่น ก็จะได้รับ การสนับสนุนจากกลุ่มผู้สูงอายุ หรือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่หากท้องถิ่นใดไม่มีรวมตัวของผู้สูงอายุก็อาจจะไม่ทราบถึงศักยภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่ได้ ซึ่งทำให้ขาดโอกาสในการนำศักยภาพของผู้สูงอายุเหล่านั้นมาช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่

5) ด้านการดำเนินงานที่สนับสนุนการสร้างสื่อเพื่อผู้สูงอายุ ของผู้สูงอายุในพื้นที่ 6 อำเภอ พบว่า การที่จะมีสื่อสำหรับผู้สูงอายุได้นั้นเกิดจากความใส่ใจของผู้บริหารท้องถิ่น ถ้าผู้บริหารใส่ใจก็จะสามารถจัดหาสื่อมาใช้ประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความทั่วถึง ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลได้ เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย การลงข้อมูลใน Website, Facebook แต่หากผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน กลุ่มผู้สูงอายุก็ต้องดำเนินการเองตามกำลัง และอุปกรณ์ที่ตนเองมี เช่น การบอกแบบปากต่อปาก หรือใช้ Application Line ซึ่งอาจทำให้ประชาสัมพันธ์ได้ไม่ทั่วถึง และไม่มีความยืดหยุ่น

6) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยและ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ในพื้นที่ 6 อำเภอ พบว่า การสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมจะถูกผลักดันให้เป็นหน้าที่ของ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่วนเรื่องสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุจะถูกดูแลโดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือหน่วยงานด้านสาธารณสุขประจำท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นมาโดยเฉพา โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองไม่สามารถจัดสรรงบประมาณไปดำเนินการดูแลที่อยู่อาศัยได้โดยตรงเนื่องจากจะถูกตีความว่าเป็นการกระทำที่เอื้อต่อประโยชน์บุคคลใด บุคคลหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถทำได้ แต่หากกลุ่มผู้สูงอายุและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมกลุ่มกันในรูปแบบของสภาชุมชนประจำตำบล ก็จะสามารถประสานงานขอ งบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงบ้านให้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจนได้จากสถาบันพัฒนาองค์กรมหาชน (พอช.) อย่างเช่นในพื้นที่ของ ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ ที่ได้งบประมาณสนับสนุนกว่า 20 หลังต่อปีซึ่งแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ ที่ต้องรอ งบประมาณจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เท่านั้น

2. ข้อมูลด้านสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า

1) สมรรถนะด้านโครงสร้างการบริหาร พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดทำโครงสร้างการบริหาร ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ในชื่อ กองสวัสดิการ ขึ้นตรงกับนายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุ คนเจ็บป่วย คนยากไร้ คนยากจน (บุคคลที่ต้องการสวัสดิการเพิ่มเติม) ซึ่งพบปัญหา คือ เมื่อไม่มีโครงสร้างการบริหารที่รับผิดชอบดูแลเฉพาะผู้สูงอายุ ก็จะทำให้การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุดำเนินงานได้อย่างไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ และบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดตั้งกองสาธารณสุขขึ้นมาเพื่อช่วยดูแลงานสาธารณสุขแก่ประชาชนในพื้นที่ เพิ่มเติมได้ ซึ่งผู้สูงอายุจะเป็นประชากรหลักที่มีความต้องการรับบริการทางสาธารณสุขซึ่งจะได้รับประโยชน์โดยตรงจากแบ่งโครงสร้างการบริหารให้มีกองสาธารณสุขอยู่ในพื้นที่

2) สมรรถนะด้านบุคลากร พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการวางตัวบุคลากร ตามโครงสร้างการบริหาร ซึ่งมีจำนวนที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้สูงอายุในพื้นที่ รวมถึงยังต้องไปดูแลผู้ต้องการสวัสดิการประเภทอื่นๆ อีกด้วย ซึ่งถือเป็นอุปสรรคหนึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดบุคลากรในการทำงานเชิงลึกในพื้นที่ รวมถึงปัญหาการโยกย้ายตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทำให้ไม่มีความต่อเนื่องของการดำเนินงาน รวมไปถึงระเบียบวิธีปฏิบัติที่ค่อนข้างจำกัด ทำให้แรงต่อการผัดขิ้นไม่กล้าที่จะดำเนินการด้วยวิธีใหม่ๆ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ควรว่าจ้างบุคลากรในพื้นที่สำหรับการดูแลเรื่องสวัสดิการเนื่องจากจะเข้าใจบริบทปัญหาของคนในพื้นที่มากกว่าคนนอกพื้นที่

3) สมรรถนะด้านการจัดสรรงบประมาณ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุที่แตกต่างกันตามลักษณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากเป็นเทศบาลก็สามารถจัดสรรงบประมาณได้มากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล แต่งบประมาณหลักที่จัดสรรจะคล้ายคลึงกัน คือ จัดสรรเป็นค่าศึกษาดูงานประจำปี ค่าอาหาร สำหรับการประชุมผู้สูงอายุ ค่าวิทยากรให้ความรู้ แต่ปัญหาคือมีวงเงินที่ค่อนข้างจำกัด และต้องเบิกจ่ายตามจำนวนผู้สูงอายุที่เข้าร่วมประชุม ไม่สามารถเบิกจ่ายวงเงินที่เหลือมาจัดกิจกรรมอื่น ๆ ได้ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคต่อการสร้างสรรคกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุอื่นๆ ไม่สามารถระดมความช่วยเหลือไปยังผู้สูงอายุในพื้นที่ได้อย่างครบถ้วน และด้วยงบประมาณที่จำกัดก็ส่งผลให้ผู้สูงอายุเข้าถึงงบประมาณได้น้อยลง เป็นช่องว่างในการแสวงหาผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเช่น การคัดเลือกผู้สูงอายุไปศึกษาดูงานที่ต่างจังหวัด ซึ่งกลุ่มคนที่ได้ไปจะเป็นกลุ่มคนที่รู้จักกับเจ้าหน้าที่ ซึ่งแท้จริงควรให้กลุ่มผู้ดำเนินงานพัฒนาผู้สูงอายุในพื้นที่ไปมากกว่า เพื่อให้ได้องค์ความรู้กลับมาพัฒนาต่อยอดในพื้นที่ และการเบิกจ่ายงบประมาณยังแปรผันตามผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลแล้วอาจจะส่งผลต่อการไม่อนุมัติให้เบิกใช้งบประมาณในโครงการเดิมที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในพื้นที่ เช่น ในพื้นที่ของ ต.คลองด่าน อ.บางบ่อ และ ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ ที่ผู้บริหารคนเดิมเคยอนุมัติให้สามารถเบิกงบประมาณเพื่อจัดหารถรับส่งผู้สูงอายุให้มาร่วมกิจกรรมได้ แต่เมื่อเปลี่ยนผู้บริหารก็ไม่อนุมัติดังดังกล่าว ส่งผลให้ผู้สูงอายุเดินทางมาร่วมกิจกรรมไม่สะดวก ทำให้ปริมาณผู้สูงอายุที่มาร่วมกลุ่มทำกิจกรรมยิ่งลดน้อยลง

4) สมรรถนะด้านสถานที่ พบว่า ต่างพื้นที่กันมีสมรรถนะด้านพื้นที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับ การวางโครงสร้างพื้นที่ สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่สาธารณะก็สามารถจัดสรรเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุได้ แต่หากไม่มีก็จะเป็นอุปสรรค อย่างเช่นในพื้นที่ตำบลศรีษะจะระเข้ ซึ่งต้องอาศัยพื้นที่ของวัดในการจัดกิจกรรม ซึ่งไม่เหมาะแก่การจัดกิจกรรมบางกิจกรรม ซึ่งการมีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะถือเป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ เนื่องจากเมื่อมีสถานที่ที่จะสามารถรวมกลุ่มได้โดยง่าย และสามารถไปของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ มาสนับสนุนการจัดกิจกรรมได้โดยง่าย เช่น ในพื้นที่ของ ต.ในคลองบางปลากด อ.พระสมุทรเจดีย์ ที่มีอาคารเป็นของตนเองทำให้สามารถใช้เป็นที่ทำการในการบริหารจัดการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

5) สมรรถนะด้านวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ต่างพื้นที่กันมีสมรรถนะด้านวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรม ก็ถือเป็นอุปสรรคต่อสมรรถนะด้านวัสดุอุปกรณ์ เพราะจะไม่มีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์ และยากต่อการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ก็จะไม่ขาดสมรรถนะด้านนี้ เนื่องจากการสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนผู้สูงอายุได้มีการแบ่งกรอบงบประมาณไว้อยู่แล้วทำให้สามารถเบิกใช้ได้โดยง่าย

ผลการวิจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ

ผลการวิจัยด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาในการดำเนินการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในพื้นที่ ส่วนอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมาจากการขาดสมรรถนะด้านบุคลากร ขาดสมรรถนะด้านงบประมาณ ขาดสมรรถนะด้านโครงสร้างการบริหาร และขาดสมรรถนะด้านสถานที่ โดยสมรรถนะที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นตรงกันว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีครบถ้วน คือ สมรรถนะด้านวัสดุและอุปกรณ์เครื่องมือ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อให้ได้ตามความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุ

การเสนอแนวทางขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ

การเสนอแนวทางขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การดำเนินการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในพื้นที่ รัฐควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ทำงานเชิงรุกเข้าถึงพื้นที่ ดูแลผู้สูงอายุให้ทั่วถึง ส่วนในด้านของบุคลากรนั้น ควรมีการสร้างทีมบุคลากรที่ดูแลผู้สูงอายุให้เข้มแข็งสามารถดูแลผู้สูงอายุได้ และหากไม่มีสถานที่รวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ควรมีการจัดหาอาชีพเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถทำได้เมื่ออยู่ที่บ้าน

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ มีประเด็นสำคัญซึ่งสามารถนำมาสรุปและอภิปรายตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า สมรรถนะขององค์กรทั้ง 5 ด้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ อันได้แก่ โครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ส่งผลต่อการนำนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ทั้ง 6 ด้านไปปฏิบัติในพื้นที่ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่า สมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุของพื้นที่สมุทรปราการจริง ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายละเอียดของสมรรถนะได้ดังนี้

1) สมรรถนะด้านโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (ก) สมรรถนะด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การจัดโครงสร้างการบริหารให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุโดยเฉพาะ และ (ข) สมรรถนะด้านโครงสร้างส่วนเพิ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่และการให้ความสำคัญของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การจัดตั้งกองสาธารณสุข ของเทศบาลตำบลบางพลี ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ไม่มี โดยมีหน้าที่คอยสนับสนุนการบริการสาธารณสุขในพื้นที่เพิ่มเติมจากการดูแลสุขภาพประจำพื้นที่

2) สมรรถนะด้านบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ (ก) สมรรถนะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ข) สมรรถนะของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (ค) สมรรถนะของผู้นำผู้สูงอายุ โดยสมรรถนะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นถือเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ

เนื่องจากความต่อเนื่องการในการดำเนินงาน ทั้งนี้ยังส่งผลต่อสมรรถนะของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนสมรรถนะของผู้สูงอายุที่มีความสำคัญไม่แพ้สมรรถนะของผู้บริหารเนื่องจากผู้นำของผู้สูงอายุจะเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่มานานจะทราบถึงปัญหา และความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่มากที่สุด

3) สมรรถนะด้านงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ (ก) สมรรถนะของงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บจากภาษีของคนที่ในพื้นที่ เพื่อมาใช้ในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง ซึ่งงบประมาณเหล่านี้จะถูกตั้งเป็นกรอบงบประมาณประจำปีของแต่ละพื้นที่ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีสมรรถนะและความสามารถด้านงบประมาณ ในการจัดทำโครงการเพื่อไปดึงงบประมาณมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ข) สมรรถนะของงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เช่น กระทรวงสาธารณสุข ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.), กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ผู้ที่ดูแลเรื่องงบประมาณจะต้องมีสมรรถนะและความสามารถในการเขียนโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละกระทรวงเพื่ออนุมัติงบประมาณมายังท้องถิ่นเพื่อนำงบประมาณไปส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุได้ และ (ค) สมรรถนะของงบประมาณจากภาคประชาชน ถือเป็นอีกหนึ่งในกลไกสำคัญสำหรับการขับเคลื่อนส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุในพื้นที่เนื่องจากการใช้งบประมาณของภาครัฐมักมีข้อจำกัดในเรื่องเกณฑ์ กรอบวงเงิน และขั้นตอนการเบิกจ่าย ซึ่งบางครั้งก็ไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมผู้สูงอายุ ดังนั้นกลุ่มของผู้สูงอายุจึงต้องขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคประชาชนในพื้นที่ โดยผู้บริหารเงินสนับสนุนจะต้องมีสมรรถนะด้านงบประมาณในการบริหารจัดการเงินสนับสนุนที่อยู่ในรูปแบบของกองทุน ซึ่งงบประมาณจากกองทุนจะสามารถช่วยเติมเต็มความต้องการในการดำเนินกิจกรรมได้นอกเหนือจากการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ

4) สมรรถนะด้านสถานที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (ก) สถานที่ในการส่งเสริมสุขภาพ ถือเป็นสิ่งสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกที่ควรมี เพราะทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สถานที่สำหรับเป็นที่ตั้งของสำนักงานสำหรับปฏิบัติงานอยู่แล้ว ดังนั้นการจัดสรรสถานที่เพื่อให้ประชาชนได้มาใช้ประโยชน์จึงเป็นสิ่งที่สามารถจัดทำได้ทันทีในทุกพื้นที่ ซึ่งผู้สูงอายุจะเป็นคนกลุ่มหนึ่งในสังคมที่มีเวลาว่างสามารถมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ และ (ข) สถานที่ในการรักษาสุขภาพ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจะมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลกระจายอยู่ในแต่ละพื้นที่ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเห็นว่าการบริการจากส่วนกลางยังไม่เพียงพอ หรือไม่ครอบคลุมคนในพื้นที่ก็สามารถจัดสรรพื้นที่ในการรักษาสุขภาพเพิ่มขึ้นเองได้โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเช่นในพื้นที่ของเทศบาล ต.บางพลี อ.บางพลี ที่มีโรงพยาบาลเป็นของตัวเองสังกัดกองสาธารณสุข ซึ่งก็จะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงการรักษาเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

5) สมรรถนะด้านวัสดุและอุปกรณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ (ก) วัสดุ อุปกรณ์ในการส่งเสริมสุขภาพ คือ วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพทางกาย และจิตใจที่แข็งแรง และ (ข) วัสดุ อุปกรณ์ในการรักษาสุขภาพ เป็นสิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดสรรงบประมาณมาเพิ่มเติมในส่วนนี้เป็นการเฉพาะ เนื่องจากเมื่อผู้สูงอายุป่วยติดเตียง วัสดุ อุปกรณ์ในการดูแลรักษาจะต้องถูกใช้อย่างต่อเนื่อง เมื่อมีคนบาดเจ็บฉุกเฉินในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ควรมีรถสำหรับส่งผู้ป่วยฉุกเฉินจากในพื้นที่ไปส่งยังสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด หรือการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้เข้าถึง

2. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า

1) ปัญหาผู้สูงอายุไม่ทราบถึงข้อมูลการจัดกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแก้ไขได้โดย แบ่งผู้สูงอายุออกเป็น 3 ประเภท คือ ติดบ้าน ติดเตียง และติดสังคม โดยกลุ่มติดบ้านจะส่งเสริมให้มีส่วนร่วมกลุ่มในสังคม สร้างวิถีให้ออกมาทำกิจกรรม เช่น จัดงานประเพณีต่าง ๆ ตามแต่ละช่วงเวลา เพื่อดึงผู้สูงอายุออกมาจากบ้าน ส่วนกลุ่มติดเตียง ก็ต้องมีการถ่ายทอดความรู้จาก โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพสต.) ให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพ

ผู้สูงอายุ (ศพอส.) เพื่อให้สามารถดูแลผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียงได้อย่างถูกต้อง ส่วนกลุ่มติดสังคม เป็นผู้สูงอายุกลุ่มที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในพื้นที่ ต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้คนกลุ่มนี้อย่างครบถ้วนและทั่วถึง เพราะจะเป็นกลุ่มหลักที่พร้อมเข้าร่วมกิจกรรม

2) ปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทราบความต้องการของผู้สูงอายุในพื้นที่ สามารถแก้ไขได้โดยจัดสรรบุคลากรลงมาดูแลปัญหาของผู้สูงอายุอย่างจริงจัง สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นตัวแทนของชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านควรรออยู่ที่หมู่บ้านเพื่อรับทราบปัญหาของประชาชนและนำไปเสนอต่อผู้บริหารเพื่อจัดสรรงบประมาณมาดำเนินการแก้ไข

3) ปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้การสนับสนุนการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ สามารถแก้ไขปัญหาได้โดย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นหลักในการจัดประชุมทุกเดือน โดยมีผู้บริหารขององค์กร เช่น ปลัดหรือนายกเป็นประธานการประชุม เพื่อให้เจ้าหน้าที่เห็นถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ, ควรเพิ่มกิจกรรมให้มากขึ้น และมีศักยภาพดึงดูดผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรม และจัดยานพาหนะในการรับส่งผู้สูงอายุ เพื่อสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้มาพบเจอกัน

4) ปัญหาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณที่ค่อนข้างยุ่งยาก ซับซ้อน สามารถแก้ไขได้โดย จัดตั้งกลุ่มงานบริหารสำหรับผู้สูงอายุประจำตำบล ในรูปแบบของนิติบุคคล โดยมีสมาชิกประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน บริหารงบประมาณในรูปแบบกองทุนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ โดยสะดวกลดความยุ่งยากจากกระบวนการของรัฐ โดยรัฐทำหน้าที่สนับสนุนงบประมาณตามสัดส่วนให้แก่กองทุนดังกล่าวโดยให้สมาชิกบริหารจัดการกันเอง โดยเพิ่มข้อกำหนดการชี้วัดการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ให้เป็นรูปธรรม สามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้อย่างยั่งยืน

5) อุปสรรคจากเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทำงานเชิงรุก สามารถแก้ไขอุปสรรคโดย จัดตั้งทีมงานที่เป็นอาสาสมัครในแต่ละพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อดูแลผู้สูงอายุ และสะท้อนปัญหาความต้องการจากพื้นที่มายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลงไปร่วมเก็บข้อมูลและติดต่อประสานงานในแต่ละพื้นที่ เพื่อสรุปข้อมูลนำเสนอแก่ฝ่ายบริหาร และผู้ปฏิบัติงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนาตัวเองให้สามารถปรับตัวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาครัฐ เช่น ฐานข้อมูลบัตรสวัสดิการรัฐ และการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ควรมีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ได้รับประโยชน์สูงสุด

6) อุปสรรคจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณที่จำกัด สามารถแก้ไขอุปสรรคได้โดย เพิ่มสัดส่วนงบประมาณให้กองสวัสดิการให้มากขึ้น เพื่อใช้ในการฝึกอาชีพ พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ การถ่ายทอดอาชีพให้ผู้สูงอายุ และประสานของงบประมาณจากภาครัฐ โดยกระจายอำนาจในการบริหารสวัสดิการประชาชนจากส่วนกลาง ให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการส่งเสริมเพิ่มเติมได้เอง เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้สูงอายุซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ เช่น การแจกเงินเพิ่มเติมแก่ ผู้สูงอายุที่มีความยากจน และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ รวมถึงประสานงานกับภาคเอกชนที่มีศักยภาพในพื้นที่ให้ช่วยสนับสนุนงบประมาณมายังกองทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่โดยรอบของสถานประกอบการ

7) อุปสรรคจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสุขภาพโดยตรง สามารถแก้ไขอุปสรรคโดย พิจารณาศักยภาพของการดูแลสุขภาพของคนประชาชนในพื้นที่จากหน่วยงานสาธารณสุข หากเห็นว่ายังไม่เพียงพอก็นำเสนอขอจัดตั้งกองสาธารณสุขเพื่อจัดสรรงบประมาณมาดูแลโดยเฉพาะโดยจัดตั้งเป็นหน่วยสาธารณสุขประจำตำบล โดยประสานเรื่องงบประมาณในการกำกับดูแลกับ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

8) อุปสรรคจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีสถานที่จัดกิจกรรม สามารถแก้ไขอุปสรรคได้โดย จัดสรรพื้นที่ของที่ทำกรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมของผู้สูงอายุ หากเห็นว่าพื้นที่ไม่เพียงพอให้ดำเนินการขยายต่อเติมหรือสร้างอาคารเพิ่มเติม โดยให้กองสวัสดิการเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการใช้ประโยชน์ โดยสถานที่จะต้องเปิดใช้ประโยชน์ได้ตามความต้องการของผู้สูงอายุโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องของ วัน เวลา ราชการ

3. แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ต้องเริ่มจากการพัฒนาสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้าง ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ และด้านวัสดุและอุปกรณ์ โดยดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ผ่านศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) โดยมีตัวแทนของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับหัวหน้ากองเข้าเป็นหนึ่งในคณะกรรมการของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ซึ่งจะรวมกลุ่มผู้สูงอายุทั้งหมดในตำบลมาไว้ที่เดียวไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุต่าง ๆ ภายในตำบล หรือหมู่บ้าน เพื่อให้สามารถดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาได้อย่างทั่วถึงไม่เกิดความซ้ำซ้อน หรือตกหล่น ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุใน 6 ด้าน ได้แก่ ส่งเสริมสุขภาพ, ส่งเสริมการรวมกลุ่ม ส่งเสริมการทำงานและหารายได้, สนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ, ส่งเสริมสื่อเพื่อผู้สูงอายุ และส่งเสริมและสนับสนุนที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประสานงานจัดตั้งสภาองค์กรชุมชน และกองทุนท้องถิ่น โดยส่งตัวแทนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการ เพื่อประสานงานของบสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐต่าง ๆ มาช่วยเหลือผู้สูงอายุในพื้นที่ เช่น เงินสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น หรือกองทุนบริการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ที่ได้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งสามารถนำมาช่วยเหลือในเรื่องส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุได้เพิ่มเติมจากที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดสรรได้ หรือการขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนสวัสดิการชุมชน ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันพัฒนาองค์กร (มหาชน) ที่สามารถขอมาดำเนินกิจกรรมเพื่อสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชนได้ หรือหากผู้สูงอายุต้องการพัฒนาอาชีพก็สามารถขอเงินกู้จากกองทุนผู้สูงอายุประจำจังหวัด ซึ่งสามารถปล่อยเงินกู้ปลอดดอกเบี้ยมาให้ผู้สูงอายุลงทุนประกอบอาชีพเพิ่มเติมและใช้คืนกองทุนได้ ดังนั้นหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดสามารถดำเนินการได้ครบตามกระบวนการก็จะส่งผลให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีความสุขในการดำเนินชีวิตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเริ่มจากการพัฒนาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอันดับแรก ต้องส่งเสริม ฝึกอบรมให้ผู้บริหารมีความเข้าใจถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ และตระหนักถึงการดำเนินงานเพื่อผู้สูงอายุในท้องถิ่น ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากผลการวิจัยที่เห็นว่าสมรรถนะของบุคลากร ถ้าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีสมรรถนะดังกล่าวก็จะไม่สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุได้อย่างเต็มที่ เพราะจะส่งผลให้ขาดสมรรถนะด้านอื่นๆ ตามมาไม่ว่าเป็นเรื่องของงบประมาณ สถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์ ที่ต้องอาศัยความตระหนักของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการอนุมัติงบประมาณการดำเนินการต่างๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรประสานไปทั้งส่วนกลางผ่านทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวางกรอบการดำเนินนโยบายเกี่ยวกับผู้สูงอายุร่วมกันระหว่างกระทรวง เพื่อให้ข้อมูลการดำเนินงานรวมอยู่ที่เดียวและดำเนินผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด และมีตัวแทนจากทุกหมู่บ้านเป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดสำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2564). *แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2565, จาก https://data.go.th/sv/dataset/samutprakan_strategic

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2553). *แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เทพปัญญาอินทรีย์.

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2557). สวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 7(1), 73-82.

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์, วิรัตน์ ธรรมาภรณ์, ทวีศักดิ์ พุฒสุขชี และบุญญพัฒน์ ไชยเมธ. (2559). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุไทย. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 9(1), 121-127.

R C I M
GRADUATE COLLEGE
Rattanakosin College of Innovation Management

RATTANAKOSIN
COLLEGE OF INNOVATION MANAGEMENT
วิทยาลัยนวัตกรรมจัดการ
มจร. รัตนโกสินทร์

เปิดรับสมัครนักศึกษา

หลักสูตรปริญญาโท	หลักสูตรปริญญาเอก
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์	หลักสูตรบริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (D.B.A.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์ - วันอาทิตย์
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (M.P.A.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (D.P.A.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (M.Ed.) เปิดภาคพิเศษ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ (เรียนสัปดาห์เว้นสัปดาห์)	หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์
หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต (M.M.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์	หลักสูตรการจัดการดุษฎีบัณฑิต (D.M.) เปิดภาคพิเศษ วันอาทิตย์

สามารถสมัครออนไลน์ได้ที่ <https://www.rcim.in.th/>

092-442-9000 @rcim.rmutr @rmutr_rcim_rmutr

LINE ติดต่อเลย ! ADD FRIEND